REZOLUCIJA (EU) 2022/1710 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 4. svibnja 2022.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2020., dio IX. – Europski nadzornik za zaštitu podataka

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2020., dio IX. – Europski nadzornik za zaštitu podataka,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0086/2022),

A. budući da u kontekstu postupka davanja razrješnice tijelo nadležno za davanje razrješnice želi istaknuti da je posebno važno dalje jačati demokratski legitimitet institucija Unije poboljšanjem transparentnosti i odgovornosti te uvođenjem koncepta izrade proračuna utemeljenog na uspješnosti kao i dobrim upravljanjem ljudskim resursima;

B. budući da je zaštita podataka jedno od temeljnih prava koje je zaštićeno europskim pravom i utvrđeno člankom 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima;

C. budući da je člankom 16. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predviđeno da usklađenost s pravilima koja se odnose na zaštitu pojedinaca, u pogledu obrade njihovih osobnih podataka, podliježe kontroli neovisnog tijela;

D. budući da je Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) predviđena uspostava neovisnog tijela, Europskog nadzornika za zaštitu podataka („Nadzornik”), odgovornog za zaštitu i jamčenje prava na zaštitu podataka i privatnost te zaduženog za osiguravanje da institucije, tijela, uredi i agencije Unije prihvaćaju snažnu kulturu zaštite podataka;

E. budući da Nadzornik izvršava svoje funkcije u bliskoj suradnji s drugim tijelima za zaštitu podataka kao dio Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) i služi javnom interesu vodeći se načelima nepristranosti, integriteta, transparentnosti i pragmatizma;

F. budući da Nadzornik delegira ovlasti dužnosnika za ovjeravanje direktoru u skladu s dokumentom u kojem se opisuju zadaće i odgovornosti u pogledu proračuna i uprave Nadzornika predviđenim u skladu s člankom 72. stavkom 2. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), dok funkciju računovodstvenog službenika Nadzornika izvršava računovodstveni službenik Komisije u skladu s Odlukom Europskog nadzornika za zaštitu podataka od 1. ožujka 2017.;

G. budući da je zbog pandemije bolesti COVID-19 Nadzornik morao preispitati i prilagoditi svoje unutarnje funkcioniranje i metode rada kako bi nastavio ispunjavati svoju misiju;

1. sa zadovoljstvom primjećuje da Revizorski sud nije utvrdio nikakve značajne nedostatke u pogledu tema obuhvaćenih revizijom koje su povezane s ljudskim resursima i javnom nabavom za Europskog nadzornika za zaštitu podataka („Nadzornik”);

([1]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

([2]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

2. naglašava činjenicu da je Revizorski sud na temelju svoje revizije zaključio da u plaćanjima za administrativne rashode institucija u cjelini, uključujući one Nadzornika za financijsku godinu 2020. nije bilo značajnih pogrešaka; pozdravlja činjenicu da Revizorski sud nije otkrio nikakva posebna pitanja u vezi s pravilnošću transakcija;

3. svjestan je da je poglavlje 9. naslovljeno „Upravljanje" godišnjeg izvješća Revizorskog suda usmjereno na rashode za ljudske resurse, zgrade, opremu, energiju, komunikacijsku i informacijsku tehnologiju te da Revizorski sud navodi da je ta potrošnja niskorizična;

Upravljanje proračunom i financijama

4. napominje da je za 2020. Nadzorniku dodijeljen proračun u iznosu od 19 476 998 EUR, što je povećanje od 16,3 % u odnosu na proračun za 2019. koji je iznosio 16 638 572 EUR; shvaća da je ukupno povećanje proračuna uglavnom bilo posljedica novih zadataka utvrđenih u Uredbi (EU) 2018/1725 (koja se naziva i „Opća uredba o zaštiti podataka za institucije EU-a") i novih nadzornih odgovornosti u vezi s agencijama za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnu suradnju, kao što su, među ostalima, EPPO i Eurojust; primjećuje da su drugi elementi koji su doprinijeli povećanju konsolidacija tajništva Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) kojim upravlja Nadzornik, strategija Nadzornika za razdoblje 2020. – 2024., koja je povezana s novim mandatom, i privremene naknade predviđene za kraj mandata prethodnog Nadzornika;

5. napominje da je pandemija bolesti COVID-19 imala negativan učinak na izvršenje proračuna (73 % 2020., u usporedbi s 91,97 % 2019.); primjećuje da je taj učinak vidljiv posebno u slučaju proračuna za misije i osposobljavanja (izvršenje manje od 17 %) te na organizaciju sastanaka, uključujući naknade stručnjaka i usluge dostave pripremljene hrane (izvršenje manje od 15 %); prima na znanje da je time stvorena ušteda u iznosu od 2 183 000 EUR, što čini 11 % ukupne potrošnje proračuna;

6. napominje da je usto pandemija bolesti COVID-19 imala neizravan utjecaj na druge dijelove proračuna koji se ne mogu precizno kvantificirati, kao što su proračunske linije koje se odnose na plaće, na koje su negativno utjecala kašnjenja u zapošljavanju planiranom za 2020., i proračunska linija za zgrade, na koju su utjecala kašnjenja u potpunom popunjavanju zgrade, koja se još uvijek dijeli s Europskim ombudsmanom;

7. primjećuje da su se, kao posljedica povećanja osoblja Nadzornika 2019., proračunske linije koje se odnose na plaće dužnosnika i članova ugovornog osoblja povećale za 22 %; shvaća da je zbog velikog udjela ukupnog proračuna za troškove povezane s ljudskim resursima kašnjenje u postupcima zapošljavanja (također posljedica pandemije bolesti COVID-19) negativno utjecalo na izvršenje proračuna u cjelini;

8. napominje da je ulaganje Nadzornika u njegovu digitalnu transformaciju barem djelomično nadoknadilo nisku stopu izvršenja proračuna jer su proračunske linije koje se odnose na IT za Nadzornika i EDPB premašile početnu dodjelu (109 %); primjećuje da su proračunska odobrena sredstva prenesena iz misija, putovanja, pisanog i usmenog prevođenja u financiranje drugih troškova osoblja te opremu i usluge IT-a;

9. napominje da je Nadzornik 2020. pokrenuo 36 postupaka nabave, od kojih je samo 1 bio otvoreni postupak, a ostali su bili pregovarački postupci, uključujući 5 postupaka bez prethodne objave obavijesti o nadmetanju; priznaje izazove u vezi s nabavom s kojima se Nadzornik susreće te uviđa da Nadzornik zbog male veličine institucije sudjeluje u zajedničkim postupcima javne nabave jer su učinkovitiji iz financijske perspektive, dok istodobno mora primjenjivati najstrože standarde zaštite podataka u pogledu predmeta tih postupaka, što je vjerojatno također doprinijelo niskoj stopi izvršenja proračuna u 2020.;

10. pozdravlja trenutačne napore Nadzornika da postane institucija u kojoj se primjenjuje sustav rada bez papira, uključujući nastavak organizacije razgovora bez korištenja papira tijekom 2020., namjeru za automatizaciju izvješća o ocjenjivanju, probnom radu i evaluaciji uspostavom novih modula u okviru sučelja za ljudske resurse 2021. te uvođenje financijskih sustava bez papira 2020. za obradu plaćanja, upravljanje proračunom i javnu nabavu;

Unutarnje upravljanje, uspješnost, unutarnja kontrola

11. izražava sućut zbog smrti nadzornika Giovannija Buttarellija u kolovozu 2019.; prima na znanje da je Wojciech Wiewiorowski preuzeo dužnost u prosincu 2019. na mandat od 5 godina; slaže se da je činjenica da je g. Wiewiorowski radio kao pomoćnik nadzornika i stoga dobro poznaje instituciju doprinijela ublažavanju izazovne tranzicije;

12. pozdravlja donošenje novog upravljačkog alata „Bluebell", koji je razvila ERCEA (Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća), a koji omogućuje bolje predviđanje i praćenje stvarnog izvršenja proračunskih linija na temelju podataka koje su unijele operativne jedinice, čime će se značajno smanjiti ručne intervencije i povećati pouzdanost podataka;

13. pozdravlja činjenicu da su u 2020. radni procesi prilagođeni zbog pandemije bolesti COVID-19 te da su svi papirnati potpisi i postupci digitalizirani, čime su administrativni postupci postali učinkovitiji i brži; shvaća da je Nadzornik bio dužan odgoditi revizije na licu mjesta jer njihovo provođenje na daljinu nije moguće zbog upravljanja osjetljivim podacima;

14. napominje da su sastanci uživo zamijenjeni internetskim sastancima, koji su jeftiniji i oduzimaju manje vremena; primjećuje da je zamjena sastanaka uživo više utjecala na sastanke EDPB-a, koji su se održavali svaki mjesec ili svaki drugi mjesec, uz velike troškove putovanja i usmenog prevođenja, a zamijenjeni su virtualnim sastancima svaki drugi tjedan;

15. pozdravlja činjenicu da je Nadzornik u lipnju 2020. objavio svoju strategiju za razdoblje 2020.–2024. naslovljenu „Oblikovanje sigurnije digitalne budućnosti: nova strategija za novo desetljeće" (engl. *Shaping a safer digital future: a new strategy for a new decade*), koja se oslanja na tri stupa, predviđanje, djelovanje i solidarnost, u suočavanju s digitalnim izazovima za sigurniju, pravedniju i održiviju budućnost; primjećuje da je Nadzornik osmislio osam jasnih ključnih pokazatelja uspješnosti za praćenje provedbe strategije; napominje da su 2020. u 5 od 8 ključnih pokazatelja uspješnosti ciljevi bili ili ispunjeni ili premašeni, posebno u pogledu broja predmeta obrađenih na međunarodnoj razini (42 predmeta u odnosu na cilj od 10) i broja mišljenja ili komentara objavljenih kao odgovor na savjetovanja (5 mišljenja i 12 službenih komentara u odnosu na cilj od 10 predmeta); ističe da spomenuti ključni pokazatelji uspješnosti pokazuju ključnu ulogu Nadzornika u odgovoru Unije na pandemiju bolesti COVID-19 u pogledu jamčenja temeljnih prava na zaštitu podataka i privatnost;

16. napominje da je za provedbu *ex ante* kontrola svojih transakcija, i u pogledu operativnih i financijskih aspekata, Nadzornik integrirao ažurirane kontrolne popise u novi elektronički sustav tijeka rada „Speedwell", koji je povezan s računovodstvenim sustavom i omogućava osnovne kontrole koje se primjenjuju na plaćanja i obveze;

17. napominje da je zbog unutarnje reorganizacije na kraju 2019. prethodni *ex post* verifikator bio raspoređen u tim za financije i stoga nije mogao provesti *ex post* kontrolu kako bi se izbjegao rizik samoprovjere; shvaća da je maloj instituciji izazov pronaći zamjenu s temeljitim razumijevanjem financijskog, pravnog i regulatornog okvira, unatoč tome što je objavila poziv za iskazivanje interesa; snažno potiče Nadzornika da istraži i provede najprikladniju alternativu među onima koje su već utvrđene u njegovom godišnjem izvješću;

18. napominje da je Komisijina Služba za unutarnju reviziju provela reviziju aktivnosti Nadzornika u pogledu nadzora Europola, s ciljem procjene primjerenosti i učinkovitosti sustava unutarnje kontrole za nadzorne aktivnosti povezane s Europolom; pozdravlja činjenicu da su revizori prepoznali stalne napore Nadzornika da poboljša mehanizme upravljanja i sustave unutarnje kontrole za nadzor Europola; svjestan je da je završno izvješće o reviziji objavljeno u rujnu i da je odmah nakon toga Nadzornik Službi za unutarnju reviziju dostavio akcijski plan kojim se obuhvaćaju sve preporuke Službe za unutarnju reviziju koje je smatrala prikladnima za ublažavanje utvrđenih rizika; ističe da su se ti rizici uglavnom odnosili na nedostatke u daljnjem postupanju nakon preporuka Nadzornika, a proizašli su iz rukovanja osjetljivim neklasificiranim i klasificiranim podacima putem informatičkih sustava;

Ljudski resursi, jednakost i dobrobit osoblja

19. napominje da je Nadzornik 2020. imao ukupno 113 članova osoblja u usporedbi s 96 u 2019.; ističe da su proračunska tijela dodijelila dvadeset novih radnih mjesta u 2020. za pokrivanje dodatnih odgovornosti utvrđenih u Uredbi (EU) 2018/1725, novih nadzornih odgovornosti u vezi s agencijama za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnu suradnju te novih odgovornosti nakon konsolidacije EDPB-a, za koji Nadzornik osigurava neovisno tajništvo;

20. primjećuje vrlo nisku stopu popunjenosti plana radnih mjesta (86,90 %); shvaća da se Nadzornik koristio rezervnim popisom 33 stručnjaka za zaštitu podataka proizašlim iz natječaja iz 2018. te je također angažirao ugovorno osoblje za ispunjavanje posebnih potreba ili radnih mjesta koja su privremeno bila slobodna zbog dugih odsutnosti; primjećuje da se institucije Unije suočavaju s izazovima u privlačenju stručnjaka u određenim područjima, među ostalim, zbog ograničene konkurentnosti i privlačnosti plaća; posebno ističe izazov s kojim se Nadzornik suočava u zapošljavanju visokospecijaliziranog osoblja za zaštitu podataka preko EPSO-a i shvaća potrebu za organiziranjem specijaliziranih natječaja kako bi se nadograđivalo stečeno znanje i iskustvo ugovornog osoblja; potiče Nadzornika da nastavi provoditi dobre prakse u postupcima zapošljavanja koje su potvrdile druge institucije, posebno intervjue na daljinu i testiranja putem interneta;

21. primjećuje pozitivnu promjenu u geografskoj raspodjeli cjelokupnog osoblja, uzimajući u obzir veličinu institucije, pri čemu je 20 država članica bilo zastupljeno 2020.; pozdravlja uvođenje triju nacionalnosti u odnosu na 2019. i primjećuje smanjenje nerazmjernog udjela radnih mjesta koja zauzimaju belgijski državljani (s 27 % na 23 %); napominje da nije bilo promjene u geografskoj raspodjeli radnih mjesta u srednjem i višem rukovodstvu; shvaća da potreba za specijaliziranim profilima kako bi se ispunio mandat Nadzornika može ograničiti povjerenstva za odabir pri razmatranju geografskog aspekta te potiče Nadzornika da razmotri daljnje korake kako bi se osigurala uravnoteženija zastupljenost;

22. poziva Nadzornika da nastavi posvećivati pažnju pitanjima koja se tiču rodne ravnoteže, jednakih mogućnosti i geografske distribucije, posebno tijekom postupaka odabira; predlaže da Nadzornik razmotri obvezno osposobljavanje o nesvjesnoj rodnoj pristranosti i provedbi politike jednakih mogućnosti za rukovoditelje i članove povjerenstava za odabir;

23. napominje da je i 2019. i 2020. rodna ravnoteža među cjelokupnim osobljem ostala nepromijenjena, a čini je približno 58 % žena i 42 % muškaraca; primjećuje da su na razini srednjeg rukovodstva brojke ostale iste kao 2019. sa 75 % žena i 25 % muškaraca; napominje da su, kao što je bio slučaj 2019., na oba radna mjesta u višem rukovodstvu zaposleni muškarci; pozdravlja činjenicu da strategija za razdoblje 2020. – 2024. uključuje obvezu uključivanja rodne perspektive, čime se podupire strategija za jednake mogućnosti donesena 2017.;

24. napominje da Nadzornik nudi nekoliko načina rada i da sve osoblje ima koristi od fleksibilnog radnog vremena, osim primatelja naknade za rukovodeću poziciju; primjećuje da su prije pandemije bolesti COVID-19 žene činile većinu korisnika fleksibilnih uvjeta rada, posebno rad na daljinu (61,6 % u 2019. i 67,5 % u 2020.), režim s nepunim radnim vremenom (89 % u 2019. i 87,5 % u 2020.), roditeljski dopust (87 % u 2019. i 90 % u 2020.) i zamjena dodatnih odrađenih sati za slobodne dane (100 % i u 2019. i 2020.); ističe nerazmjernu rodnu neravnotežu među korisnicima i stoga traži od Nadzornika da se uključi u intenzivniju komunikaciju o održivosti i prednostima tih uvjeta rada, tj. da održava obvezne informativne sastanke za nove zaposlenike, te da osigura da korištenje dostupnih uvjeta rada ni na koji način ne utječe negativno na napredak u karijeri zaposlenika;

25. napominje da je zbog pandemije bolesti COVID-19 Nadzornik 12. ožujka 2020. usvojio rad na daljinu kao opći režim, a 19. ožujka 2020. donio odluku o produljenju režima rada na daljinu do 13. travnja 2020.; naglašava da se rad na daljinu intenzivno upotrebljava kao instrument fleksibilnosti kako bi se jamčio kontinuitet poslovanja i zaposlenicima olakšalo suočavanje s teškim uvjetima koje je nametnula pandemija bolesti COVID-19 te napominje da u skladu s tim nije isključeno nijedno radno mjesto; primjećuje da je Nadzornik 2020. objavio „Smjernice o radu na daljinu”; svjestan je da je od jeseni 2020. režim rada na daljinu samo djelomičan i da se pristup prostorima ustanove postupno povećava u skladu sa zdravstvenom situacijom;

26. napominje da je „Odlukom direktora o radu na daljinu iz inozemstva" dopušten rad na daljinu iz inozemstva u razdoblju od 15. lipnja do 15. rujna 2020., pod uvjetom da se dani rada na daljinu kombiniraju s jednakim brojem dana godišnjeg odmora; smatra da je ta iznimna mjera bila u potpunosti opravdana potrebom za boljom prilagodbom privatnog i osobnog života članova osoblja tijekom razdoblja ograničenja kretanja;

27. napominje da je informatička oprema za rad na daljinu osigurana svim članovima osoblja u skladu s odredbama važećeg sporazuma o razini usluga s Parlamentom bez ikakvih dodatnih troškova; primjećuje da su članovi osoblja dobili mogućnost naknade za veći ekran i ergonomsku stolicu (do 150 EUR, odnosno 200 EUR) iz Zajedničkog sustava zdravstvenog osiguranja;

28. pozdravlja činjenicu da je Nadzornik u ožujku 2020. donio smjernice za prepoznavanje, sprječavanje i upravljanje sindromom izgaranja na poslu (engl. *burnout*) te da je osposobljavanje bilo usmjereno na upravljanje stresom i izgradnju otpornosti s posebnim naglaskom na sprječavanju sindroma izgaranja na dnevnom redu za 2021.; potiče upravljački tim da odmah odgovori na sve simptome mogućeg sindroma izgaranja na poslu i da analizira uzroke;

29. napominje da 2020. nije prijavljen nijedan slučaj uznemiravanja i cijeni to što je Nadzornik u prosincu 2020. potpisao reviziju svoje odluke o borbi protiv uznemiravanja kako bi se razjasnila prava i obveze svake strane; pozdravlja daljnji razvoj uloge povjerljivog savjetnika i pokretanje postupka njegovog imenovanja; žali što 2020. nisu organizirani tečajevi osposobljavanja o uznemiravanju ili dojavama zviždača te poziva Nadzornika da u potpunosti iskoristi digitalne kanale kako bi redovito provodio i ažurirao to osposobljavanje za sve članove osoblja (osim novih zaposlenika); cijeni to što je 2021. Nadzornik počeo nuditi obveznu prezentaciju o uznemiravanju novim zaposlenicima u okviru dana dobrodošlice;

30. pozdravlja uspostavu funkcije koordinatora za dobrobit, koji će biti kontaktna točka za sva pitanja osoblja u tom području i koji će surađivati s drugim ključnim akterima kako bi se osigurala organizacija aktivnosti usmjerenih na dobrobit;

31. primjećuje da je 2020. zaposleno ukupno 16 stažista u okviru dva postupka, u ožujku i srpnju 2020.; pozdravlja činjenicu da je sve stažiste plaćao Nadzornik, iako uz posredovanje Komisijine Glavne uprave EAC; primjećuje da su svi stažisti dobili prijenosno računalo i token za rad na daljinu; pozdravlja činjenicu da je Nadzornik dopustio svojim stažistima da na zahtjev rade iz inozemstva;

Etički okvir i transparentnost

32. napominje da je etički okvir Nadzornika ažuriran 2019. i da se od svih novih zaposlenika traži da pohađaju obveznu prezentaciju o etici tijekom uvodnog osposobljavanja te, nadalje, da je za 2021. predviđena anketa o osviještenosti osoblja; pozdravlja imenovanje novog službenika za etiku u svibnju 2021., koji trenutno radi na ažuriranju osposobljavanja i organizaciji prezentacija u pogledu etičkog okvira za osoblje te na pripremi ankete o osviještenosti osoblja; pozdravlja to što Nadzornik ima namjenski prostor na intranetu za informiranje članova osoblja o svojem etičkom okviru i podizanje razine osviještenosti o njemu, sa svim relevantnim dokumentima i postupcima;

33. podsjeća da je kodeks ponašanja za članove osoblja revidiran u prosincu 2019. radi prilagodbe promjenama u instituciji i novom zakonodavnom okviru, posebno radi inkorporiranja Uredbe (EU) 2018/1725, kao i radi uključivanja osoblja tajništva EDPB-a; napominje da je u prosincu 2019. revidiran i donesen i poseban kodeks ponašanja za Nadzornike, s ciljem integriranja etičkih uvida u njihov svakodnevni rad; napominje da je na poziv Parlamenta Nadzornik odlučio započeti izradu nacrta kodeksa ponašanja za viša rukovodeća radna mjesta;

34. primjećuje da Nadzornik trenutno ne upotrebljava međuinstitucijski Registar transparentnosti, ali na svojim internetskim stranicama objavljuje dnevni red i intervencije Nadzornika, uključujući sastanke s predstavnicima interesnih skupina, kako bi se osigurala odgovornost prema građanima; potiče Nadzornika da istraži načine povezivanja vlastitog registra s Registrom transparentnosti;

Digitalizacija, kibersigurost, zaštita podataka

35. sa zahvalnošću napominje da Nadzornik pridaje važnost analizi mogućnosti, rizika i izazova koje inovativne tehnologije i druge inicijative mogu imati u pogledu zaštite podataka i osobnih podataka pojedinaca kako bi se oblikovala sigurnija digitalna budućnost Unije, kao što je navedeno u strategiji Nadzornika za razdoblje 2020. – 2024.;

36. uviđa ulogu Nadzornika u globalnoj raspravi o digitalnoj etici, posebno uzimajući u obzir razvoj umjetne inteligencije i tehnologije za prepoznavanje lica; ističe da Nadzornik supredsjeda Radnoj skupini za etiku i zaštitu podataka u umjetnoj inteligenciji Globalne skupštine za privatnost, međunarodnog sastanka tijela za zaštitu podataka i privatnost na globalnoj razini, o pitanju umjetne inteligencije i digitalne etike;

37. svjestan je da glavnu informatičku infrastrukturu, alate i usluge za poslovnu podršku koje upotrebljava Nadzornik osigurava Komisija ili Parlament u skladu sa sporazumom o razini usluga o korištenju informatičkih usluga; pozdravlja inicijativu za početak izgradnje informatičkih kapaciteta Nadzornika angažiranjem službenika za informatičku podršku koji će, među ostalim zadacima, pružati opću informatičku podršku, djelovati kao kontaktna točka i točka za suradnju u pogledu svih informatičkih aplikacija koje se upotrebljavaju u instituciji, izvršavati procjenu postojećih i budućih potreba u području informacijskih tehnologija te predlagati i provoditi rješenja; pozdravlja činjenicu da je Nadzornik 2020. odlučio pokrenuti analizu informatičkih nedostataka kako bi analizirao potrebu za informatičkom podrškom za svoje zadaće, mapirao postojeće alate i sustave, a zatim utvrdio moguće nedostatke;

38. napominje da je u prosincu 2020. Nadzornik potpisao sporazum o razini usluga s timom za hitne računalne intervencije europskih institucija, tijela i agencija (CERT-EU) za pružanje brojnih usluga u pogledu kibersigurnosti (aktivnosti osposobljavanja za podizanje razine osviještenosti, vježbe kibersigurnosti, obavještavanje o kiberprijetnjama i ranjivostima koje potencijalno utječu na Nadzornika i *ad hoc* podršku u rješavanju incidenata u pogledu kibersigurnosti); napominje da je nakon završetka unutarnje revizije Nadzornik planirao provedbu preporuka koje se odnose na kibersigurnost, kao što je integriranje kibersigurnosnih rizika u novi i poboljšani okvir za upravljanje rizicima i novi postupak za redovitu procjenu razine kibersigurnosti njegovih pružatelja usluga;

39. napominje da je tijekom 2020. Nadzornik nastavio postupak prelaska na okvir za zaštitu podataka utvrđen Uredbom (EU) 2018/1725, istodobno osiguravajući kontinuitet poslovanja tijekom pandemije bolesti COVID-19; pozdravlja to što je u rujnu 2020. Nadzornik imenovao službenika za zaštitu podataka s punim radnim vremenom kako bi ojačao svoje kapacitete za provjeru aktivnosti obrade osobnih podataka te za provedbu zaštitnih mjera i ublažavanje rizika za prava i slobode ispitanika;

40. traži od Europskog nadzornika za zaštitu podataka da mapira trenutačnu uporabu tehnologije otvorenog koda u institucijama Unije i procijeni dodanu vrijednost davanja prednosti razvoju alata otvorenog koda u pogledu zaštite podataka i privatnosti;

Zgrade i sigurnost

41. podsjeća da je povećanje osoblja Nadzornika iziskivalo sporazum s Parlamentom kako bi se dobio dodatni uredski prostor i zauzela cijela zgrada koja se u to vrijeme dijelila s Europskim ombudsmanom; podsjeća da su proračunske linije za zgrade, namještaj i opremu stoga povećane kako bi se pokrili dodatni troškovi povezani s dodatnom najamninom i troškovima; napominje da je kašnjenje u predviđenom proširenju dovelo do niske stope izvršenja tih proračunskih linija;

42. potiče Nadzornika da u okviru svoje strategije o nekretninama uzme u obzir potrebe osoba sa smanjenom pokretljivošću ili drugim invaliditetom, usvajajući širu definiciju razumne prilagodbe, predviđajući učinkovita rješenja za olakšavanje pristupa osobama s invaliditetom informatičkim alatima i platformama, kako bi se uskladio s pristupom institucija Unije u pogledu medicinske skrbi i pokrivenosti;

Okoliš i održivost

43. pozdravlja mnoge mjere koje je donio Nadzornik kako bi smanjio svoj ekološki otisak; napominje da je Nadzornik tijekom 2020. nastavio svoj put prema tome da postane institucija bez papira, ustrajno podržavajući u potpunosti elektroničko upravljanje računima i plaćanjima te elektroničko potpisivanje dokumenata;

44. pozdravlja činjenicu da Nadzornik potiče uporabu javnog prijevoza, vraćajući 50 % iznosa naknada za javni prijevoz, i uporabu bicikala, osiguravajući odgovarajući broj stalaka za bicikle u svojim garažnim objektima;

45. potiče Nadzornika da poduzme konkretne mjere u pogledu održivog razvoja i da se pridržava sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Europske unije (EMAS) koji je razvila Komisija kako bi se organizacijama omogućilo ocjenjivanje, izvješćivanje i poboljšanje njihove ekološke učinkovitosti;

46. potiče Nadzornika da pristupi međuinstitucijskoj Službi za pomoć u području zelene javne nabave kojom od 2017. upravlja Parlament, a koja je usmjerena na održivi razvoj, pitanja okoliša i društvene aspekte javne nabave;

Komunikacija i višejezičnost

47. prima na znanje objavu strategije Nadzornika za razdoblje 2020. – 2024., zajedno s novom korporativnom brošurom i videom; primjećuje da je Nadzornik razvio i dosljednu i ciljanu komunikacijsku strategiju s raznim dionicima kako bi se suočio s najnovijim razvojem pandemije bolesti COVID-19 i pitanjima zaštite podataka koja iz nje proizlaze;

48. pozdravlja zainteresiranost Nadzornika za društvene mreže i druge platforme kako bi se osiguralo bolje širenje informacija; posebno naglašava javne pilot-projekte Mastodon (alternativa Twitteru/Instagramu) i PeerTube (alternativa YouTubeu) i shvaća da je cilj postizanje konsenzusa o zajedničkoj platformi Unije s drugim institucijama Unije, istodobno istražujući druge mogućnosti, kao što je smještaj društvenih medija otvorenog koda na poslužitelju Unije; smatra da pružanje informacija građanima na nevlasničkim platformama doprinosi održavanju neovisnosti i transparentnosti javnih institucija;

49. potiče Nadzornika da poduzme komunikacijske inicijative kojima je cilj povećanje njegove uloge i razumijevanja njegove misije u široj javnosti; napominje da je 21. siječnja 2020. Kamp za privatnost bio domaćin sastanka na vrhu EDPS-a i civilnog društva na kojem se s organizacijama civilnog društva raspravljalo o stanju zaštite podataka i privatnosti u Uniji; primjećuje da je Nadzornik u listopadu 2020. bio domaćin internetske radionice na temu „Zaštita podataka u međunarodnim organizacijama u vrijeme krize”;

50. napominje da su ukupni troškovi povezani s prijevodima u 2020. iznosili 1 250 827,45 EUR, od čega se 342 255,65 EUR odnosilo na Nadzornika, a 908 571,80 EUR na EDPB; poziva Nadzornika da zajedno s Komisijom, Prevoditeljskim centrom i Svjetskom organizacijom za intelektualno vlasništvo dodatno istraži uporabu neuronskog prijevoda s pomoću posebnih aplikacija, kao i druge mogućnosti;

Međuinstitucijska suradnja

51. sa zahvalnošću napominje da je i 2020., unatoč pandemiji bolesti COVID-19, Nadzornik uspio održati nekoliko tečajeva osposobljavanja za mnoge institucije Unije pružajući smjernice o tome kako zaštititi osobne podatke pojedinaca;

52. cijeni to što je Nadzornik izradio smjernice o procjeni učinka na zaštitu podataka; ističe da je Nadzornik pratio kako institucije Unije koriste procjenu učinka na zaštitu podataka od stupanja na snagu Uredbe (EU) 2018/1725 preko ankete u veljači 2020., a izvješće je objavljeno u okviru daljnjeg postupanja u srpnju 2020.;

53. slaže se da zbog protoka podataka preko granica postoji potreba za razmatranjem zaštite podataka u globalnom kontekstu; smatra da je aktivno sudjelovanje Nadzornika u brojnim međunarodnim forumima ključno za oblikovanje i razmjenu dobrih praksi, utvrđivanje i razvoj smjernica te stvaranje dosljednih i kohezivnih postupaka koji se temelje na zajedničkom razumijevanju pravila o zaštiti podataka; napominje da je Nadzornik aktivan član Globalne skupštine za privatnost (GPA) (prethodno poznate kao Međunarodna konferencija povjerenika za zaštitu podataka i privatnosti, ICDPPC);

54. poziva Nadzornika da osigura da mreža službenika za zaštitu podataka i dalje bude aktivna i dinamična, sastajući se dvaput godišnje, kako bi se jamčila dosljednost i usklađenost u rješavanju pitanja zaštite podataka u institucijama Unije;

55. svjestan je da je Nadzornik punopravni član EDPB-a, neovisnog tijela osnovanog u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka koje promiče suradnju između nacionalnih tijela za zaštitu podataka kako bi se osigurala dosljedna primjena pravila o zaštiti podataka u cijeloj Uniji; shvaća da se Memorandumom o razumijevanju utvrđuju uvjeti suradnje EDPB-a i Nadzornika, pri čemu je potonji i član i pružatelj neovisnog tajništva koje pruža administrativnu i logističku podršku, obavlja analitičke poslove i doprinosi zadacima EDPB-a;

56. posebno napominje da je pravni tim tajništva EDPB-a izradio više od 60 % smjernica, mišljenja, preporuka i izjava koje je EDPB donio 2020., kako slijedi: 13 smjernica, 2 preporuke, 32 mišljenja, prvu obvezujuću odluku o rješavanju sporova i pravne savjete; naglašava da je Nadzornik bio prisutan na svih 27 plenarnih zasjedanja EDPB-a koji su održani 2020.; ističe da se veliki dio posla koji obavlja EDPB odvija u okviru stručnih podskupina, od kojih se svaka odnosi na određeno područje povezano sa zaštitom podataka, te da Nadzornik sudjeluje u svim stručnim podskupinama EDPB-a i djeluje u mnogim predmetima kao suizvjestitelj ili glavni izvjestitelj;

57. primjećuje da je Nadzornik, zajedno s tajništvom EDPB-a i drugim članovima EDPB-a, 15. prosinca 2020. usvojio opis posla skupine stručnjaka za podršku osnovane s ciljem pružanja pomoći u provođenju istraga i aktivnosti izvršavanja zakonodavstva od velikog zajedničkog interesa te jačanja suradnje i solidarnosti među svim članovima EDPB-a;

58. pozdravlja činjenicu da je Nadzornik 2020. objavio i nekoliko mišljenja u okviru svoje dužnosti savjetovanja Komisije, Parlamenta i Vijeća o zakonodavstvu i inicijativama politike koji utječu na zaštitu osobnih podataka;

59. napominje da je povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije utjecalo na prijenose osobnih podataka iz organizacija koje podliježu Općoj uredbi o zaštiti podataka organizacijama u Ujedinjenoj Kraljevini te stoga pozdravlja smjernice koje je Nadzornik dao dionicima, a kojima se uzimaju u obzir pravni učinci takvih prijenosa na zaštitu podataka u Uniji; posebno napominje da je Nadzornik izrazio niz razloga za zabrinutost u svojem Mišljenju 14/2021, koje je Komisija uzela u obzir u odlukama o primjerenosti Opće uredbe o zaštiti podataka i Direktive o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u odnosu na Ujedinjenu Kraljevinu;

60. cijeni suradnju između Nadzornika i Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) usmjerenu na integraciju pravila o zaštiti podataka u postupke EPPO-a i informatičke sustave, što je iznimno izazovno s obzirom na višeslojnu strukturu EPPO-a i međudjelovanje Uredbe o EPPO-u i nacionalnih odredaba koje zahtijeva koordinaciju s nacionalnim tijelima za zaštitu podataka;

61. nadalje, napominje da je krajem 2019. na snagu stupio novi nadzorni okvir za obradu osobnih podataka u Eurojustu, u skladu s kojim je EDPS odgovoran za praćenje usklađenosti Eurojusta s mjerodavnim propisima Unije o zaštiti podataka; u tom pogledu pozdravlja blisku suradnju EDPS-a i Eurojusta tijekom 2020.;

62. napominje da je Nadzornik 2020. sklopio ili izmijenio međuinstitucijske sporazume o razini usluga i administrativne sporazume s Komisijinim Uredom za upravljanje individualnim materijalnim pravima i njihovu isplatu te njezinim glavnim upravama HR, EAC, BUDG i CERT-EU, kao i novi administrativni sporazum s trima glavnim upravama Parlamenta (INLO, SAFE i PERS) o zgradama, logistici i sigurnosnim uslugama;

63. naglašava važnost presude Suda Europske unije u predmetu C-311/18 (tzv. presuda „Schrems II”) kojom se nevažećim proglašava europsko-američki sustav zaštite privatnosti osobnih podataka; priznaje ulogu Nadzornika u praćenju usklađenosti prijenosa izvršenih u kontekstu ugovornih odnosa s organizacijama sa sjedištem u SAD-u;

64. izražava svoju zabrinutost zbog rezultata istrage Nadzornika o Europolovoj obradi velikog skupa podataka koje su prikupila nacionalna tijela za izvršavanje zakonodavstva u kontekstu kaznenih istraga; shvaća da važeći postupci Europolanisu pružili odgovarajuću sigurnost u pogledu usklađenosti s Uredbom o Europolu u smislu kategorija ispitanika na koje je usmjerena njihova obrada, čime se pruža osnova za prikupljanje važnih kriminalističkih obavještajnih podataka; poziva Nadzornika da podrži Europol u uspostavljanju i provedbi akcijskog plana kako bi se riješio otkriveni nedostatak, a da se ne oslabi doprinos Europola infrastrukturi za borbu protiv prijevara, čiji je relevantan dio;

65. ističe da je 2. srpnja 2020. Nadzornik izdao javni dokument u kojem su detaljno navedeni nalazi i preporuke proizašli iz istrage Nadzornika o uporabi Microsoftovih proizvoda i usluga od strane institucija Unije; ističe da ti nalazi podupiru napore javnih uprava da zadrže kontrolu nad načinom i razlogom obrade osobnih podataka i osiguraju odgovarajuću razinu zaštite podataka prilikom ugovaranja usluga IKT-a, kao što je navedeno u strateškom cilju Nadzornika o „digitalnoj suverenosti”;

Pandemija bolesti COVID-19

66. ističe ključnu ulogu Nadzornika u zaštiti osobnih podataka i privatnosti, dva temeljna prava u Uniji, u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, posebno važnost i utjecaj njegove procjene usklađenosti sa zaštitom podataka brojnih aplikacija za praćenje kontakata i za upozoravanje koje su se raširile tijekom pandemije; prima na znanje naknadno dodatno radno opterećenje Nadzornika uz njegove redovne zadaće i cijeni to što je Nadzornik osigurao kontinuitet poslovanja, ali i povećao svoju produktivnost zahvaljujući, među ostalim, digitalizaciji radnih postupaka; pozdravlja činjenicu da je Nadzornik osnovao posebnu radnu skupinu za COVID-19, uspostavljenu za rješavanje svih tih zahtjeva, nadzora i savjeta u vezi s mjerama koje su uvedene u borbi protiv pandemije (aplikacije za praćenje kontakata, provjere temperature, cijepljenje); ističe da je u ožujku 2020., kao odgovor na savjetovanje Komisije o uporabi telekomunikacijskih podataka za praćenje širenja pandemije bolesti COVID-19, Nadzornik predložio da se usredotoči na minimiziranje prikupljanja i čuvanja osobnih podataka, anonimizaciju podataka, sigurnost podataka i pristup podacima, primjerenost razdoblja čuvanja podataka i decentralizirani pristup pohrani i obradi podataka;

67. naglašava da je EDPB istaknuo temeljnu važnost osiguravanja da je svaka mjera poduzeta u izvanrednim okolnostima povezanima s pandemijom nužna, vremenski ograničena, minimalnog opsega i podložna redovitoj i stvarnoj reviziji, kao i znanstvenoj ocjeni; poziva Nadzornika da kontinuirano procjenjuje situaciju kako bi riješio ili ublažio rizike u pogledu privatnosti povezane s razvojem i uporabom aplikacija za praćenje kontakata;

68. napominje da se na početku 2020. Nadzornik oslanjao na Plan kontinuiteta poslovanja, čije su neke odredbe upotrijebljene i prilagođene u početnoj fazi pandemije bolesti COVID-19; napominje da je 10. ožujka 2020. donesen plan djelovanja za administrativnu pripravnost za pandemiju te su poduzete konkretnije mjere za suzbijanje nadolazeće pandemije;

69. napominje da je Nadzornik bio prva institucija Unije koja je usvojila rad na daljinu kao opći režim za sve članove osoblja od 12. ožujka 2020. prilagodbom svog Plana kontinuiteta poslovanja i naglašava da institucija nije imala nijedan slučaj zaraze bolešću COVID-19 na radnom mjestu; pozdravlja to što će donesene hitne mjere, posebno generalizacija rada na daljinu (tj. nema praga unutar jedinica niti razlikovanja između strukturnog i povremenog), biti predmet rasprave s odborom osoblja i uključene u novu odluku o radu na daljinu o kojoj se pregovara, a kojom će se izmijeniti odluka o toj temi donesena 19. ožujka 2019.;

70. potiče Nadzornika da u internu strategiju upravljanja u potpunosti uključi iskustvo stečeno tijekom pandemije bolesti COVID-19, u pogledu pristupa kontinuitetu poslovanja i upravljanju krizom, sposobnosti brze reakcije IT-ja, otpornosti organizacije, dužnosti u pogledu brige za osoblje, učinkovitosti interne komunikacije i fleksibilnosti radnih procesa.